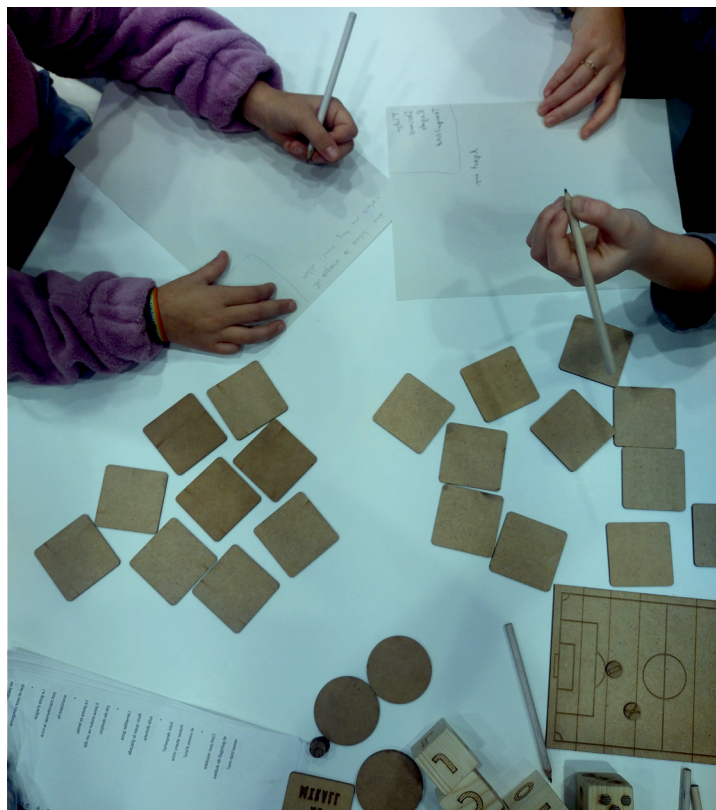

FUNDACIÓ PRIVADA HORITZÓ DEL BERGUEDÀ

Àmbit geogràfic: Comarcal

Forma jurídica: Fundació

Seu social: Berga

- 24 persones treballadores
- 3 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social
- 22 persones voluntàries
- 18 persones sòcies

NOMBRE ACTUAL DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS D'ATENCIÓ A LES PERSONES:

- 300 a serveis a la infància i la joventut
- 40 a serveis a la gent gran
- 30 a serveis a persones dependents o amb discapacitat
- 100 a serveis a persones amb problemàtica de salut mental
- 3000 a usuàries a altres col·lectius: (Sensibilització a joves)

www.horitzobergueda.org

Breu història de l'organització

L'associació Grup Horitzó del Berguedà neix l'any 1984 d'un petit grup de persones preocupades pel col·lectiu amb diversitat funcional, animades a aconseguir que trobin el seu lloc a la societat com a ciutadans reconeguts i valorats. L'objectiu inicial era oferir suport a persones amb discapacitats físiques, psíquiques i sensorials que es trobaven en situació d'aïllament social i personal. En els seus inicis, les activitats consistien a visitar persones amb discapacitat als seus domicilis i organitzar petits espais a Santa Eulàlia. Les activitats eren de lleure per animar-los a sortir de casa; excursions, visites culturals... L'activitat estrella eren les colònies d'estiu.

Amb el temps, l'entitat va evolucionar i, l'any 2017, es va constituir com a Fundació Privada Horitzó del Berguedà, mantenint els mateixos objectius de l'associació, però amb un enfocament especial en l'atenció a persones amb problemes de salut mental, un col·lectiu que no disposava de cap servei a la comarca. La fundació està compromesa amb les persones, el seu entorn, la cultura i el medi ambient, així com amb la lluita contra l'estigma en salut mental. Per això, ofereix formacions, llocs de treball i espais de relació mútua a les persones de la nostra comunitat mitjançant activitats d'economia circular, social, inclusiva, sostenible i responsable.

Missió

La nostra missió és acompanyar les persones en el seu procés de creació del propi projecte de vida, proporcionant-los els suports necessaris per aconseguir el benestar integral. Ens comprometem a vetllar especialment per la salut mental, fomentant la igualtat d'oportunitats i la inclusió social de totes les persones, independentment de les seves capacitats i circumstàncies. Atenem les necessitats individuals de la comarca del Berguedà, respectant la diversitat i oferint recursos personalitzats per afavorir el desenvolupament personal i professional de cada individu. A través d'una atenció propera i humana, creem espais de convivència i creixement on les persones poden assolir les seves metes, superar dificultats i millorar la seva qualitat de vida, contribuint així a una comunitat més cohesionada i inclusiva.

Descripció de l'activitat

Àrea laboral: Creem llocs de treball per a persones amb diversitat funcional, especialment amb trastorns mentals, promovent la seva inclusió. Dels nostres projectes destaquen: la recollida de roba (contenidors Roba Amiga), la botiga Rehoritzó (roba de segona mà i mobiliari restaurat) i la recollida de voluminosos. També gestionem la Botiga de la Manela (records de La Patum fets a la Fundació) i tenim una màquina de tall làser per objectes personalitzats i un taller de serigrafia i estampació.

Comptem amb l'empresa d'inserció Portal Berguedà S.L., que produeix els iogurts Delícies del Berguedà i dona feina a joves amb patologia dual.

Àrea social i formativa: Oferim tallers ocupacionals per fomentar habilitats socials i emocionals a través de costura, art i restauració de mobles. Impartim formació laboral i antiestigma per empresaris, periodistes i administracions dins el Pla STOP Estigma del Berguedà.

Joves: Formem part de la Xarxa Jove Ocell de Foc Osona Berguedà, que ofereix suport emocional a joves de 16 a 30 anys, afavorint el seu desenvolupament personal i professional. S'ha atès a més de 300 joves i s'ha arribat a 3000 a través de formacions, xerrades i sessions.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

VERSOS QUE UNEIXEN GENERACIONS

Breu descripció

“Versos que uneixen generacions” és un projecte transformador que porta la poesia a residències, centres de dia i escoles, fomentant la creativitat, l'expressió emocional i el diàleg entre diferents generacions. Les persones de la Fundació Horitzó es converteixen amb facilitadors creatius, guiant tallers lúdics a residències, centres de dia i centres educatius. A través de lectures, dinàmiques participatives, tallers i recitals, els participants de totes les edats exploren la poesia, expressen emocions i construeixen ponts de comprensió i empatia. Aquest projecte no només promou el benestar emocional i la memòria en els grans, sinó que també desperta en els joves l'amor per la poesia i el valor de l'intercanvi intergeneracional. Amb aquesta activitat es crea un espai on les paraules connecten vides i històries i s'elaboren materials conjunts.

Els beneficis que aporta aquest projecte als participants són:

Empoderament i inclusió: Les persones de la fundació Horitzó experimenten un augment de l'autoestima i un sentiment de propòsit en compartir les seves habilitats creatives i connectar amb altres persones, mentre que els participants dels centres on es realitzen els tallers els hi aporta sentiment de pertinença a la comunitat.

Lluita contra l'estigma: El projecte desafia els estereotips i promou la comprensió de la salut mental, creant espais de diàleg i acceptació. Aquest benefici és positiu per tots els col·lectius participants, ja que es visibilitza la salut mental, l'envelliment i els col·lectius als quals pertanyen. Els joves els hi aporta sentir-se

partípic d'aquesta lluita contra l'estigma i col·laborar amb una societat més justa i igualitària.

Recuperació i benestar: La participació en activitats creatives i la connexió social tenen un impacte positiu en el procés de recuperació de les persones de la fundació i els participants de centres de dia i residències. Hi ha persones que formen part dels col·lectius que es troben en residències i centres de dia...

Aportació de valor de la iniciativa

“Versos que uneixen generacions” és una proposta rellevant i transformadora que promou la inclusió de persones amb problemes de salut mental, gent gran i escolars mitjançant la poesia. És innovadora per la seva combinació d'art, educació i intercanvi intergeneracional, amb un enfocament creatiu que trenca estigmes i reforça vincles. El projecte es basa en una metodologia vivencial, participativa i adaptada, amb fonaments en l'artteràpia, l'educació emocional i l'estimulació cognitiva. Té un ampli abast social i territorial, i ha implicat diferents col·lectius i professionals, generant xarxes de suport. Els resultats són tant quantitatius (+60 participants, 30 tallers, 520 creacions) com qualitatius, amb una millora clara en expressió emocional, autoestima i benestar. És un projecte sostenible, replicable i amb impacte real abans, durant i després de les activitats.

Necessitat a la que respon

Aquest projecte respon diverses necessitats socials, emocionals i educatives que afecten col·lectius vulnerables. En primer lloc, aborda la necessitat de millorar el benestar emocional de les persones, especialment aquelles que han estat estigmatitzades per la seva experiència en salut mental, oferint-los espais on expressar-se mitjançant activitats creatives. Això afavoreix l'autoestima i contribueix a la salut mental dels participants, al mateix temps que promou la inclusió social en facilitar la interacció entre diferents persones. El projecte té un impacte sobre aquells que viuen en situació d'aïllament social i aquelles amb problemàtiques de salut mental, contribuint a combatre l'estigma associat a aquestes.

D'altra banda, el projecte fomenta la interacció intergeneracional, una necessitat crucial en la societat actual. Mitjançant l'intercanvi de vivències i la creació conjunta de materials artístics, el projecte promou l'empatia i la comprensió mútua, i enriqueix l'experiència de tots els participants. També ofereix eines d'expressió emocional que faciliten la comunicació i el benestar personal, alhora que potencia l'aprenentatge mutu entre generacions.

Finalment, el projecte crea espais segurs i acollidors, on els participants se senten valorats, respectats i lliures d'expressar-se sense por de prejudicis. Així, contribueix al reconeixement i l'empoderament dels col·lectius vulnerables, millorant la cohesió social i promovent un model de convivència més inclusiu.

Principals objectius assolits

Els principals objectius assolits són múltiples i impacten positivament en diversos àmbits de la vida dels participants:

- La millora del benestar emocional dels participants, especialment dels usuaris de la Fundació, mitjançant l'expressió creativa i la participació activa. Aquest procés de creació és fonamental per a la seva autoestima i autopercepció.
- Un altre objectiu és el foment de la inclusió social i la reducció de l'aïllament, especialment en persones amb problemàtiques de salut mental, integrant-les en activitats comunitàries amb sentit que els proporcionen un sentit de pertinença.
- La creació de vincles intergeneracionals és un altre èxit clau del projecte, que ajuda a combatre els estereotips i promou l'empatia entre persones de diferents edats.
- També es destaca el desenvolupament de competències creatives i comunicatives, a través de la poesia, el dibuix i dinàmiques lúdiques.
- La generació d'un espai segur i acollidor on les persones se senten valorades i amb llibertat per expressar-se és un altre objectiu.
- Un altre és l'impuls de l'autoestima i el sentiment de vàlua personal dels usuaris de la Fundació, que prenen un rol actiu com a facilitadors i creadors.
- La promoció de la interacció i la col·laboració entre persones de diferents edats i condicions (usuaris de la fundació, gent gran, infants i joves).
- L'estímul de l'interès per la poesia i l'art com a mitjà d'expressió i eina educativa, despertant noves formes de gaudi cultural i d'aprenentatge mutu

Principals resultats obtinguts

Els resultats quantitatius obtinguts reflecteixen l'impacte de les activitats realitzades. Més de 60 participants, incloent-hi usuaris de la Fundació Horitzó, persones grans i alumnes d'escoles, han pres part en els tallers. Aquests tallers, que s'han realitzat a centres de dia, residències i centres educatius, s'estimen en un total de 25-30 sessions. Un treballador i una persona en pràctiques han estat els principals responsables de dinamitzar les activitats, amb la creació de fins a 520 materials (poemes, dibuixos, àlbums col·lectius i murals al carrer) realitzats conjuntament pels participants.

Quant als resultats qualitius, s'ha observat una millora notable en la capacitat d'expressió emocional i creativa dels participants, així com un augment de l'autoestima i el sentiment de vàlua personal. A més, els tallers han facilitat la creació de vincles emocionals entre les persones joves i grans, promovent l'intercanvi

de vivències i la comprensió intergeneracional. Els usuaris de la Fundació Horitzó s'han sentit reconeguts i valorats, assumint un rol actiu dins del projecte. Els centres educatius, per la seva part, han valorat molt positivament l'experiència com una eina pedagògica i transformadora. L'ambient creat als tallers ha estat participatiu, respectuós i enriquidor, amb un impacte clarament positiu en el benestar emocional de tots els assistents.

Abast de l'experiència

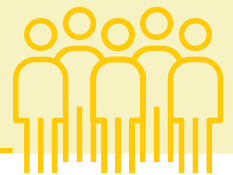
El projecte té un ampli abast social i territorial gràcies a la seva estructura flexible, que ha permès implementar-lo en residències, centres de dia i escoles, generant trobades entre col·lectius diversos que habitualment no interactuen. Implica activament persones grans, infants, joves, persones amb experiència en salut mental i professionals educatius i socio-sanitaris. Aquesta diversitat de participants enriqueix les dinàmiques i estableix vincles que superen barreres generacionals i socials. A més, ha afavorit la col·laboració entre entitats del 3r sector, centres educatius i serveis de salut mental, promovent una comunitat més cohesionada i inclusiva. La metodologia és replicable, de baix cost i amb potencial d'escalabilitat. A més, la creació de materials col·laboratius dona lloc a un llegat compartit. Gràcies a la seva adaptabilitat, el projecte té capacitat d'impacte sostingut, promovent vincles estables i esdevenint transformador abans, durant i després de cada activitat.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 1

Ateses: 60

Altres: 1 (Estudiants de pràctiques)

Principals factors clau d'èxit

El projecte es fonamenta en una metodologia participativa i inclusiva, on els participants tenen un rol actiu en el procés creatiu. A través de tallers lúdics de poesia, s'estimula la creativitat, l'autonomia i l'expressió emocional, utilitzant la poesia com a eina transformadora que fomenta la reflexió personal i el creixement compartit.

Un element central del projecte és l'enfocament intergeneracional, creant espais de trobada on joves, persones grans i usuaris de la Fundació poden compartir vivències i processos creatius. Exemples com la creació conjunta de murals, poemes o recitals evidencien com el diàleg entre generacions reforça vincles socials i promou comprensió mútua.

Els usuaris d'Horitzó assumeixen un paper actiu com a facilitadors creatius, augmentant l'autoestima i el sentiment de valor.

La metodologia és flexible i adaptable a les diferents necessitats i característiques dels grups: a les residències es dissenyen activitats accessibles per a persones amb diverses capacitats, mentre que als centres educatius es prioritza la creativitat dels joves.

Els monitors formats acompanyen els participants en tot moment, creant un ambient segur i acollidor. A més, el projecte fomenta la col·laboració amb altres entitats socials, culturals i educatives, ampliant l'impacte social i territorial. L'ús de la poesia com a mitjà per expressar emocions contribueix al benestar emocional dels participants, establint vincles que perduren més enllà dels tallers.

Dificultats i reptes superats

Adaptació a les necessitats individuals: Un dels principals reptes ha estat adaptar les dinàmiques a les diverses capacitats dels participants, sobretot en col·lectius amb diversitat funcional o cognitiva. Aquest repte s'ha superat flexibilitzant les activitats, personalitzant-les per cada grup i utilitzant diferents llenguatges expressius, com la música o el dibuix, per facilitar la participació de tothom.

Gestió d'expectatives: Inicialment, participants i famílies tenien expectatives poc realistes sobre els resultats. Per gestionar-les, vam establir objectius clars i realistes i vam valorar el procés creatiu com un èxit en si mateix, més enllà del producte final.

Manteniment de la motivació: Mantenir l'interès i la motivació a llarg termini ha estat un repte. Per aconseguir-ho, hem variat les activitats, hem introduït elements lúdics i hem celebrat els èxits individuals i grupals, d'aquí la implicació contínua.

Superació d'estigma: En alguns casos, hem hagut d'enfrontar prejudicis relacionats amb la salut mental o l'edat. S'ha superat promovent la sensibilització, la creació de coneixement i establint un espai segur i respectuós on tothom se senti valorat.

Coordinació entre agents: La implementació en diferents espais (residències, centres de dia, escoles) ha requerit una coordinació eficient entre professionals i institucions. Això s'ha aconseguit gràcies a la comunicació fluida, una definició clara de rols i una estreta col·laboració entre tots els agents implicats.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

- 1. Intervenció artística intergeneracional: La combinació de la poesia i el dibuix com a eines d'intervenció social, que connecten persones de diferents generacions, és una proposta innovadora. Per exemple, els joves i les persones grans col·laboren en la creació de murals o escrivint poemes conjuntament, la qual cosa promou un intercanvi d'idees i experiències que enriqueix les dues parts.

- 2. Protagonisme actiu de persones amb problemàtiques de salut mental: La iniciativa trenca amb la passivitat sovint assignada a aquest col·lectiu, donant-los un paper actiu com a facilitadors i creadors. Un exemple d'això és quan usuaris amb trastorns de salut mental guien tallers de poesia o dibuix, potenciant l'autoestima i promovent la inclusió social amb l'art.
- 3. Metodologia lúdica i participativa: L'ús de dinàmiques lúdiques com el joc i activitats creatives fomenta la participació activa i facilita l'aprenentatge de la poesia i l'art d'una manera divertida i accessible. Per exemple, en lloc de simplement llegir poesia, els participants creen versos a partir d'exercicis en grup, estimulants la creativitat i expressió emocional.
- 4. Creació de ponts de comprensió i empatia: A través d'activitats, es generen espais de trobada entre diversos col·lectius, com persones amb diversitat funcional, joves i gent gran. Aquest intercanvi redueix l'estigma associat a la salut mental i promou el respecte mutu en les activitats compartides.
- 5. Adaptabilitat i transferibilitat: La iniciativa és flexible i pot ser aplicada en diferents contextos com residències, centres de dia i escoles, així com adaptada a diverses necessitats.

Factors que permeten la transferència i replicabilitat de la iniciativa a altres organitzacions

- 1. Estructura modular i adaptable: La iniciativa és flexible i pot ser adaptada a diferents contextos, recursos i col·lectius. Els tallers i activitats poden variar en durada, intensitat i contingut per satisfer les necessitats específiques de cada organització, fent-la replicable.
- 2. Guia metodològica i recursos: Es pot crear una guia pràctica que descriu la metodologia, objectius i activitats, juntament amb els recursos necessaris, facilitant la seva implementació per altres entitats interessades.
- 3. Formació i acompanyament: Es poden oferir sessions formatives per a organitzacions que vulguin replicar la iniciativa, proporcionant suport tècnic i responnent dubtes.
- 4. Èmfasi en els principis clau: Els principis que guien la iniciativa, com la participació activa, l'enfocament intergeneracional, l'expressió creativa i la inclusió social, són transferibles a altres contextos. Tot i que les activitats poden variar, aquests valors fonamentals poden ser aplicats en qualsevol organització.
- 5. Ús de recursos accessibles: La iniciativa no depèn de recursos costosos ni especialitzats. Els materials utilitzats,

com paper, llapis o altres recursos bàsics, són fàcilment accessibles i poden ser implementats en diversos entorns amb poc cost.

- 6. Avaluació i millora contínua: La incorporació d'eines d'avaluació permet identificar punts forts i àrees de millora, garantint que es pugui ajustar i replicar eficaçment per altres organitzacions, aprenent de l'experiència acumulada.